

Megjelenik e lap minden Vasárnap és Csütörtökön. Előfizetési minden es. k. postahivatalnál, a lapok kiadó hivatalához címzendő levelekben. Ára évenként 3, félre 6, évre 12 pengő forint.

A lap szellemi ügyeit illető közlemények a szerkesztőséghez utasítandók.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

▲ Szentgyörgy utcában, a Kendeffi háznál, 487. szám alatt.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

(HARMADIK ÉVI FOLYAM.)

Hirdetések minden négy hasábas egy sor után 4 pírért közzétételnek; folytonos hirdetésekül illő pot elengedtetik. Mindenik hirdetésre 15 pír bilyegdíj előre befizetendő.

A lap anyagi ügyeit érdeklik: u. m. előfizetés, hirdetések, reklamatok sat. a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

KIADÓ-HIVATAL:

▲ Középutczában, STEIN könyvkereskedésben.

IPAR-KERESKEDELMI CZIKKEK.

III.*)

(Mezőgazdasági tőkék). — Ma-holnap a kijövő kárpótlások után tőkepen-zek fognak összehalmozódni. Lehetnek so-kan, kik aggódva gondolnak reá, mit csinál-janak ezekkel, hogy leggyümölcsözőbben használhassák?

Lehetnek, kik uzsorára gondolnak. Igen, de a pénzforgalom beálltával, az uzsora napja leáldozik.

Vannak, kik ipar-kereskedelmi vállalat-ba tervelik fektetni. Mind szép. De számot kell vetnünk a kor szellemével, ezen koré-val, melyben az ipar mezején csak az óriási tőkék állhatnak, a kis tőkék pedig fenye-gvetve vannak.

Szerény nézetem szerint a földbirtok-ból felmerülő tőkét legtermészeteseb-ben csak a földbirtokra lehetne és kellene visszafektetni. A földbirtok, az őstermelés, a marhatartás lesz még sokáig Erdély jólétének legbiztosb alapja. Az erdélyi ipar és kereskedelem egyenesen csak a földünk és mezőgazdasági termelésén, iparán kezdheti meggyökerezését; a mily haladásban lesz földmívelésünk és barom-tenyésztésünk, csak olyanban lesz iparke-reskedelmünk.

Hogyan lehet a czélt megközelíteni? Ugy, ha a gazdaságot tőkékkel kezdjük támogatni; még pedig oly pénzügyi opera-tión befektetett tőkékkel, melyek a philan-trop czélok mellett a nyervágyot is kielé-gítik. Ezen esetben a földbirtokos ipar-ke-reskedelmi elvekre fektetve pénzt, oly vállalatba vág, melyhez leginkább ért, s mely saját nézetével, üzletével, s a földbirtok és mezőgazdaságban méltán helyzett biz-tosság és önérték nemes büszkeségével legszebb összhangzásban áll.

Czikkek folytán lesz alkalmam e tárgy-ra többször visszatérni. Ez uttal csak egyes példát vagyok hátor megemlíteni, egy már életbeléptetett oly üzletet, melyet tőkepen-

*) L. K. Közlöny 1857. 62. sz.

zések, tehát nyervágyok indítottak meg, s mégis belőle a baromtartás és mezőgazdás-zat roppant hasznot húz.

És ez — a barom-kölesön, vagy hajob-ban tetszik, a kölc-sön-barom-intézet, mely nem egyéb, mint az, hogy a tőkepen-zések összeállnak, gulyákat tartanak, mar-hákat vásárolnak össze, s azokat a földé-szeknek hasznóberbe adják ki.

Ezen gondolat Franciaországban rég megmutatta életrevalóságát, s Párizsban cheptel név alatt, az újabb időben olyrés-zvényársulat alakult, mely az egész orszá-g-ra kiakarja üzletét terjeszteni, mely millio marhákról rendelkezik, s már a megyéken is ügynökségeket állított. Ez intézet, mely-nek jótékony hatása kétséghelytelen, a tőkepen-zéseknek 1855-ben 5% mellett még 5 1/2% osztalékot nyújtott, már pedig Franciaországban 10 1/2 perczent szép nyereség.

Württembergben e gondolat 1852-től fogva van életbeléptetve, természetesen kisebb mérvben, mint Párizsban. A mi vi-szonyaink közt ezt lehetne példányul ven-ni. Itt Möhringen város kezdte meg. Szer-kezete következő: igazgatója az alapító város községtagja; a baromvásárlásokat két-három szakértő intézi; a pénz és könyv-vitel egy saját pénztárnokra van bízva; a barom-kiosztást választmány vezeti. A mar-ha addig marad az illetőnél, míg ő eladatá-sát kívánja, vagy pedig felmond vele; azonban a bérbeadott marhát minden fel-mondás nélkül visszaveszik, mielőtt aszer-ződés valamely pontja megszegett. A ha-szonbérlet az általa okozott kárról jót áll, a történetes szerencsétlenségnél a kárnak három-negyed részét hordozza. Inkább phi-lantrop, mint nyereszkeskedő községitéské-dés lévén, a bérlet a vevésár tőkéjűl éven-ként csak 6 perczentet fizet, s e mellett a barom minden javadalma részére esik, sőt ha úgy tartja a marhát, hogy drágábban adják el, mint véve volt, a feljül haszon-öszevet a bérletnek adják, de ha olcsó-ban adnák el, a veszteséget utánfizeti. Valamint az is megvan engedve, hogy a bérlet a vételárát lefizetve, a marhát magáéva te-

gye. És ezen intézet 500 pft tőkepenzzel nyílt meg, s ma már igen nagy mérvben hat a gazdaságra.

Hogyan lehetne a párisi és möhringi el-veket egyeztetni, s miként lehetne nálunk a barom-kölesönt életbeléptetni, azt hiszem nálunk se ártana néhány szót váltani e felett. A gazdasági-egylet igazgatósága alatt, tervbe vett fiók gazdasági-egyleti ke-zelése mellett, igen könnyen és szépen fel-virulhatna.

Kövári László.

A kolozsvári keresk. és iparkamara dec. 29-kén 1857. tartott XIII. r. közgyűlésének JEGYZŐKÖNYVE.

(Hivatalos kivonatban.)

Elnök: Dietrich Sámuel. Jegyző: Gáman Zs. titkár.

A kolozsvári cs. kir. megyei hivatal f. hó 19-ről tudatja, hogy a m. cs. kir. pénz-és belügy miniszteriumok fölhatalmazák a m. helytartóságok előleges jóváhagyására azon szabályoknak, a melyeket a kamara mult évi június 20-ról kelt kérése mellett több kolozsvári iparosok nevében, egy e városon alakítandó kisegítőpénztár alap-jánál fölterjesztett volt. Felszólítja tehát a kamarát a szükséges lépések megtételére, hogy e szabályok egy e czélra alakítandó bizottmány által újból átnéztetvén, a szük-ségesnek találandó módosításokkal, s az ügylet-renddel együtt végleges jóváhagyás végett a cs. kir. megyei hivatal után a m. helytartósághoz fölterjesztethessenek. — A gyűlés 3 tagból álló bizottmányt ne-vez ki Tauffer F. ur elnökele alatt, a mely az egyesület életbeléptetéséhez szükséges teendőket végezze; jelesen, a mely magát az ügy iránt érdekelt iparosokkal érintke-zésbe tegye, s az alapító-választmányt egybeszerkessze.

A m. cs. kir. helytartóság f. hó 9-ről következő rendeletét küldi meg: Többször fordul elő eset, hogy a czéhek a tanítvá-nyok fölszögödtetését nemzetiségi, vagy vallási szempontból megtagadták; erre azonban a czéhek feljogosítva nincsenek,

mert a főnököket illeti a jog a tanítványokat, ha az ideigl. utasítás 113. §-nak megfelelő képességgel bírnak, fölszögödtetni, s er-ről a czéhek csak egyszerű jelentés teen-dő. Hogy tehát a czéhek ezen eljárása foly-tonos ellenőrzés alá legyen vetve, s a ta-nítványokra kellő figyelem fordíthatassék: ezenül minden főnök köteles fölszögödtet-t tanítványáról 3 nap alatt a járásfőnök-ségnek, vagy a polit. hatáskörrel bíró vá-rosi tanácsnak jelentést tenni, a mely ha-tóságok a tanítványokról jegyzőkönyvet vezetnek, s vonatkozás esetén a czéh ré-széről a jegyzőkönyv tételei határozó erő-vel bírnak. — Szolgálat tudásul.

A kamara tordai levelezője jelenti, hogy a torda-felvinczi utvám sorompójának az aranyosi hídolt elhelyezésére a rende-let megérkezett, s e szerint az ezen so-rompótól sértett érdekeknek jövő évtől kezdve elég van téve. — A kamara e tu-dósítást, mint a m. kormány jószágos gon-doskodásának tanujelét hálás örömmel ve-szi tudomásul.

A m. cs. kir. kereskedelmi miniszterium f. m. hó 29-ről sürgeti a jövő 1858-ki költsé-gvetés fölterjesztését, a melyre a ka-mara sietett kijelenteni, hogy a költség-vetés még ez év augusztus 7-ről a m. hely-tartóság után fölterjesztetett.

A m. cs. kir. kereskedelmi miniszterium m. hó 18-ről leküldi a cs. kir. hadsereg fölszereléséhez jövő év folytán megkíván-tatokról szóló árlejtési hirdetményt, meg-hagyván, hogy a kamara a tavalyi hasonló rendelettel kapott utasításokat kövesse, s a folyó árakról jegyzőket terjesztszen föl. — A kívánt árjegyzék fölküldetett.

A kamara egyik levelezője a bágyoni járásból szükségesnek vélte a kamarát fi-gyelmeztetni azon bajokra, a mik a volt urbéres telkek eladásához kötött föltételek következtében az ugy nevezett siculica haeredítások birtokosait is érik, a meny-nyiben azon járásban ezekre nézve se tör-ténik kivétel. — Az előadott ügy nem tar-tozván a kamara hatáskörébe hivatalos ke-zelés végett áttétetett a kolozs. cs. kir. me-gyei hivatalhoz.

EGY ANYA.

Eredeti beszély.

„Eszter“ „Tudós leánya“ sat. szerzőjétől.

II.

(Folytatás.)

Az eszményitő költszetnek előjoga ez, — mi ellen nincsen kifogásunk.

Mivel azonban a leírandó jelenet kivételt képez — a rendes szabályból, — halljuk, a mi következnek.

Melanie! — szólt vagy inkább rebegte az ifjú: — szabad-e remélnem, szabad-e hin-nem, hogy szerény nyilatkozatom meg nem sér-tette önt?

Melanie az ifjura emelte szemeit. E tekintet ugyan maga is elég felelet leende azok egyiké-nek számára, kik a szenvedély tévkertjében tudják az utat; — de az ifjú, ki itt — vagy talán a hetedik éghen ült — először szeretett életében, — az első vallomást tette, mi-után arra négy hét óta minden nap készült. — A vakmerő nyilatkozat után pedig úgy megjött, mintha egy bomba esett volna lábai elé. Miből láthatjuk, hogy ama korunknál is fiatalabb sze-relmek közé tartozott, kikről felebb szó volt.

Hanem kérdjük azoktól, kik a szeretlek szót oly sokszor hallották és mondták, miért hallgatott Melanie az első nyilatkozatra, s miért nem felelt tüstént a második kérdésre; azoktól, kik ezt ma, tegnap, vagy általában csak egyszer mondták; bátran elvárjuk, hogy e hallgatást tökéletesen értik. — Aztán ki'netudná, miképp a szerelem ritkán bír annyi nyugalommal, hogy jól és szépen beszéljen, s annyi itélő tehetséggel, hogy a maga helyén hallgasson.

Egy hosszú percz, hatvan másod percz; — tehát annyi idő telt el — mi alatt, ha a föld ing — egy egész város rommá dőlhet, mikor végre Melanie felve, s egy kissé reszkelve közeli-tette fehér, apró kezecskéjét az ifjúéhoz, ki azt azonnal megragadta, s mintha ez a varázst tör-te volna meg — ajkaihoz vona.

Ferencz! rebegte Melanie, — azután kö-nyei eredek meg.

Miért sir a leány, mikor nagyon boldog? Egy okos ember azt felelte: éppen azért, a mi-ért akkor sir mikor szerencsétlen, és sirni nem tud, ha a szerencsétlenség mértékét halad.

Fejtsék meg a lélekbuvárok — miért? mi csak azt erősitjük, hogy ez így van.

De a komoly scepticus azt mondja erre, hogy a köny nem tanuskodik mindig az érzés benső-ségéről, hogy senkinél se áll könnyebben a sí-rás, mint az érzélgő és rajongó embernél; ki-re ráillenek egyik jó ötletről ismeretes honfi-nak mondása: — hogy mikor valaki mély, bús hangon mondja: Mesopotámia! — a vén asszonyok mind sirva fakadnak.

Elég hozzá, hogy Melanie sirt, Ferencz pe-dig kihívta volna Du Guesclit, vagy Cydet magát, oly hősek — akkor mondták — he-roznak — érezte magát. De mind a mellett, ha karddal, pisztolylyal készen állt volna szük-ség esetére, a phrasaeologia tökéletes apály-ban volt.

Az élet ilyen; a comicum, — olykor a bo-hózatos — oly közvetlen szomszédságában van a tragicaí vagy az érzelemintézettség felfo-kozottságnak, hogy két szerelmes igen sok esetben — a hideg nézőre mulattató hatást gya-korol.

Ez nem szép, s nem érdekes így levonni az eszményítés lepleit a valóságról! — Mit mon-dának erre — századunk nyavalygó — még a szerencse mögött is — mumust látó hölgyei!

de ezuttal annyival bátrabban tehetjük ezt, mi-vel ily jeleneteknek ritkán vannak tanúi, s a mi comicum bennök létezik, magokra a sze-replőkre nézve tökéletesen el van vesztve.

Mikint látjuk — közel egy negyed órát töl-ténk a kedves fiatalok közelében, s ezek alig mondtak pár szót, hanem mind inkább köze-lestek egymáshoz, míg Ferencznek jobb karja, maga se tudta mikint, Melanie karcsu dereka körül hajlott, s egy hosszú ártatlan ölelés ol-dotta meg végre a nyelveket és a szíveket.

Miután mindazt elmondták egymásnak, mit ily esetben két szerelmes mondani tud, s főleg a kedves Melanie, azon keveset, a mit mon-dott — igen szépen is tudta előadni; a beszél-getés természetesen gyakorlatibb fordulatot vőn.

Itt a gyakorlat alatt a szerelmi nyilatkozato-knak szokott következtetéseit értjük — fiatal le-ány és férfiú közt.

Mi ez? nem több, se kevesebb, mint a há-zasság! — bár ezt nem igen szokás főleg ily órában kimondani.

Szólhatok-e anyámnak? kérdé Melanie. Mielőbb kedves Melanie! Ez órában ha le-het, mert égek sorsomat tudni!

Ezt tudja már édes Feri! — s azt is — hogy anyám sokkal jobb s engemet inkább szeret — minthogy szerencsétlenségemet akarná. Mihe-lyt tehát haza jő — azonnal szólok vele! — O mi-nő boldog vagyok! És ön?

Üdvözült!

De mondja meg nekem édes Feri, helyben fogják-e szülői e házasságot hagyni.

A házasság szó a szerelmi nyilatkozat el-ső negyedórájában, kimondva szemérmes, gyön-géd hölgytől, furcsa valami! — Bármennyire házasság legyen a szerelmes, ég tudja mikint van; de ily órában inkább szereti pusztán a szerelemtől — mint ilyenről beszélni. — Sem-mi kétségünk benné, hogy valami a. b. c. lö-

vész jó akarónk — e tételben kárhozatos utó-gondolatot sejtend, de ez semmit se von lo a házasságról, s egészen más szabály szerint ala-kuló gondolat.

Ferinek is — e komoly — Istenem, be ko-moly, sőt be mozgalmasan komoly szó ez olykor — mondjuk, e szó itt, s e perczben ki-mondva — olyképp tűnt fel, mint egy szép hang-verseny közepett valami forradalmas klarinet megbicsaklása.

De a szendeség — vagy az Approbata et Compilata irányban — a naivság gyak-ran jár együtt a könnyelműséggel, s még gyak-rabban azon jó máju hiszékenységgel, melylyel némely első szerelmes — a szerelem avatott papnival szemközt bír.

Házasság! — gondola Feri: — hiszen én is azt akarom! — igaz, hogy talán még most nem; de a dolog vége mindenesetre az? Aztán egy jól növelt, érényes leánynak azon pillanatban, mikor a szerelem szó először megcsendül fülé-ben; okvetlenül a tisztelőndő urra, a stolára, a tanukra — és lakadalomra kell gondolnia. Ha nem teszi ezt; — o akkor a sátn már háta mö-gött áll, hogy tüstént valami forró alajjal telt üstebe szállásolja.

Nem kezeskedünk e gondolatbani monolog-nak történelmi hűségéről, s Feri feleletét je-gyezzük föl.

Szülőim szeretnek engemet, — válaszolt Feri: azután felbátorodván s megjedjén saját éles esztől — hozzá rebegte: — 22 éves va-gyok, két év múlva teljes koru — s ha elébb nem — akkor...

Köszönöm édes Feri, — viszonza Melanie: — hogy két évi hűségemben s kitartásomban nem kételked! — de látja, egy nagy baj van ebben: — ha anyámnak szólókió vagy nem e-t fog mondani, vagy ha igen-t; akkor két

A cs. kir. helytartóság f. hó 15-ről tudatja, hogy az odessai fő-consulág jelentése szerint az orosz kormány megengedte az idegeneknek a Szebasztopolban lakhatást. — Tudásul lön véve.

Elnök ur előadja, hogy a debreczeni vaspálya megnyílása óta a kolozsvári postahivatala hetenként 26 mála kocsi indít, és fogad el, a rendes postákon kívül. Teendői tehát aránytalanul megsaporodtak, míg a hivatali személyzet maradt az eddigi számmal. A teendők ezen halmazának kell tehát tulajdonítani, hogy az érkező levelek az nap nem igen adhatók kézhez, holott gyakran még felelni is lehetne rájuk ugyanazon napon, ha elég korán meg lehetne kapni. Ez okból a debreczeni vasut megnyílásából származott előny a kolozsvári közönségre nézve merőben kárba megy, s az üzlet emberei gyakran kénytelenek tapasztalni a késedelem hátrányait. Elnök ur azt hiszi, hogy e körülmény az erdélyi cs. kir. postaigazgatóság figyelmébe volna ajánlandó, a mely országos hatóság a közlekedés gyorsítása körül tapasztalt jó akaratánál fogva minden bizonynyal segíteni fogja a bajon, megszorítván a helybeli postai hivatalnokok számát. — A gyűlés elnök ur indítványát azon hozzáadással fogadja el, hogy az orsz. cs. kir. postaigazgatóság még arra is fölkérendő, hogy a mennyiben lehet oly hivatalnokot is küldjen a helybeli postakiadósághoz, a ki az e városban tulnyomólag beszélt magyar nyelvet is értse, miután az ide érkező levelek legnagyobb része e nyelven van czimezve, s a nyelv nem-értése nem csak a kezelést teszi lassuvá, de gyakran a legkellemetlenebb fölcserélésekre szolgáltat okot.

A cs. kir. m. helytartóság f. hó 9-ről tudatja, hogy a m. kereskedelmi ministerium, a már kiadott rendeletek alapján, nem teljesítheti a kamarának az árva-, túrócz- és zólyom megyei házalók kiváltása ellen intézett kérését. Közöltetik a kereskedő társulatokkal.

A vizsgálatra benyújtott pénzalapok közül elfogadhatónak találtatott a következő uraké: Id. Szentpéteri és Harmath, vegyesk. Tordán 1000 pft. Schreder Rudolf János, vegyesk. Abrudbányán 1000 pft. Czirner Eerdinánd, üveg és porcellán keresk. N.-Enyeden 1000 pft.

Bizonyítványi kiegészítése végett vizsgálta lön utasítva: K. M. N.-Enyeden, T. G. Alparéon, L. J. K. Fejérvárt, K. A. N.-Enyeden, L. K. Offenbányán.

Bizonyítványt nyert, férje választói joga felől, Bobár György özvegye Topánfalván.

A megyei cs. kir. törvényszékeknel közelebből jegyzőkönyvre vett tűzszemek:

egész évi mendemondának ki nem teendi — egyedül gyermekek.

Feri Melaniera bánt. — Nem volt semmi helytelen, talán még szokatlan se abban, a mit a szép leány mondott; — de oly furesán hangzott ez, hogy Ferinek szendésege a Melanier kisére igen szendének vélte.

Mende-mondáknak kitenni? gondolta Feri: — igaz, teljesen igaz — jó anyának nem lehet ezt tenni. Aztán végre két hosszú év alatt bizony keletkezhettek egy kis pletyka.

(Folytatjuk.)

SAPHIRA.

Irtá: HALMÁGYI SÁNDOR.

V.

Egy csók a sirban.

(Folytatás.)

Minden erejét össze kelle szednie, hogy ki ne ejtse zibbadó kezéből a világító eszközt, melynek sárga fénye, mint egy túlvilági lobogvány, tánczolt elhomályosuló szemek előtt, s csak túlfeszített erős akarat segíthette, hogy daphné futását bár egy percnyi megállapodás nélkül folytathassa.

Azonban a rekkenő légkör és szűk alagútban mind sürűbbnek, sőt itt már valamely fojtó göztől, égett szurok göztől megvesztegetettnek tetszett. Az erre menekült Bonczák fáklyájától hátramaradt füst lehetett oka, s Saphirának e gondolat egyszerre megvillanván agyában, e fölött éppen egy örömkialtást akart földöklő melléből kibocsátani, midőn bokája egyszerre

Münster és Stasiczky, szöveteresek. Kolozsvárt. Staibl Antal, fűszerkereskedése M.-Vásárhelyt. Tatár Ágoston, vegyesk. Verespatakon. Dániel János, vegyesk. K.-Fejérvárt. Lázár Mózes, vegyesk. K.-Fejérvárt. Nürdsán Márton vegyesk. Zalatnán. Végh Mihály, Sz.-Somlyón.

Csőd alá jutott: Papp László, keresk. M.-Vásárhelyt.

A kolozsvári cs. kir. megyei törvényszék f. hó 10-ről kérdezi: szükséges-e Proháczy János és Snewing Vilmosnak, akik tűzszeműket, mint szöcsmunkákkal kereskedők, kivánják bejegyeztetni, pénzalapot mutatni ki, vagy az ideigl. utasítás 103. §. értelmében engedélyezett iparosoknak tekintendők. — Válaszoltatott, hogy nevezettek iparosok levén, a m. igazságügyi ministerium január 20-ról 1855-b. kelt rendelete szerint kötelesek és fel vannak jogosítva tűzszeműk bejegyeztetésére, ha be tudják bizonyítani, hogy egy év óta rendes könyveket vezettek üzletükről.

A kamara parajdi levelezője felhívja a kamara figyelmét az újabb időben Erdélyben is eladásra bocsátott úgy nevezett marhasóra, mely a marha tenyésztésnek nem csak alkat részei jótékony hatása által, de ezen s jutalmak megszerzésére tekintetből is egyik főbb tényezője. Ugyan is ezen marha-só áll 97% tisztasóból 3% részint kovács-szén részint keserűgyökérpör vegyületekből, mely az ahoz készült műmalmom segítségével által összeöröltetik, s egy sötét hamuszínű vegyüteké válik. Ezen só mázsájának ára 1 fr. 40 kr. pp. holott a kősóé 3 fr. 40 kr. és így mázsája 2 ftal levén olcsóbb, s a mellett a gentiana és holt-szén a marha-vész ellen némileg praeservatív, a marhatenyésztés közönség figyelmét, s ez által a m. kormány üdvözlését annál inkább kiérdemli, mivel már több kísérletek következtében azon várt eredményt fejtette ki, hogy különösen a szarvas-marha a kősóé lett vegyítés által reá szoktatva, annyira megszerette, hogy mohón kapott rajta, midőn elébe tevődött.

Ilyen marha-só találtatik jelenleg a maros-újvári, dézsaknai, parajdi sóbánya-hivatalok körében a fennemlített áron, melynek elszállítására, vagy tömött zsák, vagy pedig valamely faedény neme használandó. — A kamara a szíves figyelemzéstől közönséget veszi, s közölni határozza az erdélyi gazdas. egyesülettel, a melynek több és jobb alkalma van e kedvező körülményre a marha-tartó gazdák figyelmét újabbban is felhívni.

egy utjában fekvő kőbe ütközvén, kinosan feljajdult, a mécses alájélt, s lankasztó kábultságához, mit a fölhevülés és fojtó lég okozának, még újabb ijedelem és éles fájdalom járulván, ajáltan rogyott... azaz, hogy rogyott volna a földre, ha ingó derekát e pillanatban nem sietett volna átkarolni Márkházi, a ki féltve őt a heves menés közbeni eleséstől, nyomban követte, hogy szükség esetében azonnal segélyre lehessen.

A porba hullott mécses sebes perczegéssel aludt ki. Sötét lön és néma csend... mint a sirban.

— Saphira... az Istenért... asszonyom, térj magadhoz! — kiáltá Márkházi megdöbbenve, midőn észrevehette, hogy e nő most minden életjel nélkül fekszik karjaiban. — Istenem!... mi lesz ebből!? — susogá, rémes tekintetét meresztve szét a borzasztó sötétbe, miközben feltérdre roskadva, féltékenyen ölelé keblére egész önkívületbe süllyedt utótlarsát, a kinek aggasztó állapotával, e segélytelen helyzetben, a szabaddulási reményét is egy perczre elhalványulni érezte.

Mit tegyen, hogyan ébressze életre Saphirát!? Karjaiba vegye-e s úgy vigye tovább?... Az alagút vége még messze lehet, s ki tudja, a kijárást nem zárja-e szintén egy mesterséges ajtó, mely csak valamely rejtejt billyenty megnyomására pattan fölre, vagy talán csak egy különös jelszó kiáltására nyitnak fel. Ah, miért is nem kérd meg, hová vezet e folyosó, a szabadba-e vagy valamely épületbe!? E siri éj oly borzasztó, ha az soha se virradna fel, ha soha se láthatnák többé a mosolygó ég boltozatát, melyen a nap tündököl, hold és csillag ragyognak, ha elevenen kéne eltemetve lenniük e járatlan helyen, e folyosóban, a sirok folyosójában, e pusztá temetkező helyen régen élt barátoknak, a kiknek kriptája nyitott szájjal tátong!

BELFÖLDI LEVELEZÉS.

M.-Vásárhely, január 12. — Az újév kezdete rendezek az emberek afarsangot, talán azért hogy vigan kezdjék az évet, mely ugyis aztán elégszer ad ráadásul keserűt is! A farsangi időszakot, remélhetők, hogy nálunk is megszállyja a vitalom és búfeledés anygala, s mint biztosan tudjuk, a jövő szombaton megkezdődnek, az oly sok jó estvét és élvezetet nyújtott Apolló teremében a tánczestélyek. Első bált adandja jan. 16. a helybeli tánczestély. — A második január 23. án este a helybeli reformátusok főiskolája javára lesz felsőbb kegyes engedelemmel szentelve. — Előre hiszszük, hogy e tánczestélyt mindazok, kiknek körülményeik engedik, egybekötve az áldozatot az élvezettel, meg fogják látogatni. — A jó nevelés legelső alapja a jólétnek, ezt megszerzni gyermekei számára minden szülének édes kötelessége. Egy oly intézetnek, holedrága kincs megszerzéséhez, pártolása és gyámolítása közös és magánérdek egyformán. — A haszonbórl Rosenbaum Adolf ur áldozatkészségét azzal mutatta fel, hogy teremét azon éjjelre ingyen ajánlotta fel, és a m.-vásárhelyi Boka Károly hegedűművész és karmester vezérlete alatt álló hangszkar pedig egész bált estély zenélését viszont minden díj nélkül hozza ajándokul. — És ekkor maradjon el a közrészvét, a fényesnek remélt bálból, melynek illuminatioja egy magasabb szellemi világosságnak gyújtó-kanóca leend?!

Ezen kívül van még egy érdekes tudósításunk: Ezelőtt pár nappal látók városunkban Hetényi József régi színigazgató urat, ki egykor M.-Vásárhelynek igen kedvelt színésze vala. Ugy halljuk, hogy a bőltre 30 tagból álló jeles társulatát, mely a n.-várad szellemi közönség igényeinek megfelelően ottan nyújtá a szellemi élvezetet: Molnár György jeles színigazgató társával együtt ide szándékozik hozni. Örömmel üdvözlöjük e szándékát az igazgató uraknak, mert bizony nekünk oly igaz szellemi bőjtünk is leszen nállok nélkül, hogy megjelenésök csak méltán örömet adó lehet. — Ugy tudjuk, hogy husvét utánra Láng ur is engedélyt kapott M. Vásárhelyt jászhatni, de bizony mi — megvallva az igazat — úgy vagyunk jelenleg, mint az egykori cigány a „Mi atyánkbán” mondta volt: „adj Uram kenyeret de mindjárt, mert elhelném.” Igen szeretnők, ha Molnár és Hetényi urak a meddő bőjtü estéket élvezetnyújtókká varázslának, s nem hagynának magunkra tavaszig — mikormára természet nagy színháza is nyújt valami időtöltést — várakozni. Okunk van remélni, hogy a közönség részvéte, elismerése és hosszabb időn keresztül pártfogása meghozná áldozatunk jutalmát. És most adjon Isten mind az iskolai, mind a többi bálókra jó közönséget, jó kedélyt és sok pénzt, mit önének szívből kívánok. Jenő.

Háromszék. Január 1-jén. — A jó gyermekek szüleitől újévi ajándékokat nyerne, és mi gyermekei az oly sokáért vették honnank, mely „ápol s eltakar” mit adhatunk ajándokul? mivel bizonyíthatjuk be: hogy nem voltunk egészen hálátlan gyermekei? Semmi egyébbel, mintha ez

új év közből állván, fogadást tesszünk, hogy hazánk szellemi, és anyagi felvirágzására minden kitéhelt megteszünk, ápoljuk az irodalmat, pártoljuk annak tényezőit, megtartjuk nemzeti szokásainkat, miveljük nyelvünket, nemessitjük minden szép és jeles iránt szívünket és igyekezzünk tehetségünkhez mérve ama kort előidézni, midőn a magyar neve maga eredeti jellegében a művelt népek között tisztelettel, és kegyelettel említtetik! Istennek áldása legyen velünk, s az egyetértés védszelleme örökjék felettünk ez új 1858-ik évben is!!

Es itt most helyén lenne a lefolyt 1857-dik évre egy rövid tekintetet vetni, hogy mi háromszékiek mit tettünk és mennyiben feleltünk meg elhivatásunknak; midőn azonban ezuttal azt megelőzőm, megemlítendőnek vélem mégis röviden, hogy a s. sz. györgyi olvasó-egylet közelebből gyűlést tartván, elnökévé vidékbeli birtokos A. F. urat választá meg, és hogy jövő hó 5-dikén a Csikban felállítandó kath. iskola javára gr. H. A. b. Sz. S. ur lelkes neje egy zenészei, és szavalati akademiát rendezend, az eredményt annak idejében tudatni fogom.

Hunárka y.

Sz. Udvarhely. Jan. 2. 1858. — Kik valamely köz jó czélra adományoznak, megérdemlik, hogy nevük közzétévődjék, s emlékek az által is megörökíttessék. Ezeknél fogva a székhely-udvarhelyi ref. főiskola előjárósága felhívja érzi magát mindazon buzgó megyék, egyének és társulatok neveit adományai mennyiségével egydült hírlapilag közludomásra juttatni, kik azon főiskola felsegítésére, s általában a tanulhatás ottani könnyebbítésére a közelebbi időben adakozni készkedtek. Legelől áll a kegyes adományozók sorában gróf Teleki Domokos ur, ki még 1852-ben, mint iskolánk akkori egyik főgondnoka, 5000 pfint alapítvánnyal járult pénztárunk gyarapítására. A tisztelt gróf nemcsak példája nyomán azután többföldi keletkezett adományozások iskolánk körében, nevezeten: Udvarhely városában, az udvarhelyi, erdővidéki, háromszéki ref. egyházkerületekben. Reméljük a Kolozsv. Közlöny érdemes szerkesztése azok megismerése végett szíveskedendik hírlapja hasábjait megnyitni; azért egész bizalommal küldjük oda a közlendőket. *)

Közlemény a székhely-udvarhelyi ref. egyházkerületből.

a) Megyék adományai. Alsó sófalvi ref. megye 200 pft. árvaifalvi 150 pft. bágyi 300 pft. bethfalvi 265 pft. bikafalvi 250 pft. 20 kr. bogózi 700 pft. búzói 150 pft. dályai 600 pft. égei 209 pft. etéi 1400 pft. farczádi 550 pft., felsőboldog-asszonyfalvi 300 pft. hodgyai 400 pft. homoród-szentmártoni 80 pft. kányádi 500 pft. kecsesi kislaludi 200 pft. kis-galambfalvi 340 pft. kis-sólymosi 150 pft. kúsmódi 300 pft. kőröspataki 400 pft. miklósfalvi 100 pft. mohai 209 pft. musnai 500 pft. nagy-buni 50 pft. nagygalambfalvi 1000 pft. nagy kedéi 10 pft. nagy-sólymosi 600 pft. ó-falvi 123 pft. patakfalvi 330

*) Szűk korlátok közé vagyunk ugyan szorítva; de az emberiségi cselekedet tette nemcsak a közreadni szedő szék leszünk. Szerk.

S kezét Saphira idomteljes mellére tevő, ha nem dobog-e szíve, és elfojta lélekzetét, feszülten hallgatózót: ha nem lehel-e.

De Saphira még egy halk sohajjal se adá jelt életének. Mereven feküdt ott, a lovag karjaiban, a ki gyöngöden tartogatta fel alélt fejét, mely kinosan csüngött volna alá.

— Istenem... ő nem hall, nem érez! — töprenkedék Márkházi csüggedten hajtva fejét a puha keblére, a melynek hava a siri sötétben is szeméi előtt káprázott: — ah, a lég fojtó, magam is érzem, hogy az... De nem, az nem lehet, hogy itt, kezeim közt nyomja rá hideg bélyegét a halál, s örökre elrabolja tőlem azon életet, a mely ha kiáltszik... Istenem! ha végkép kiáltszik!... kiáltá fel szomorúan.

Es e gondolatall egész jövője gyászba borult és a kétséges menekülétes pusztá, ösztönparrancsoltá, önző félelménél egy nemesebb értelmű aggodalom, egy mélyen ható, megrendítő gyászérzet szállott keblére.

Most érzé, egész nagyságában érzé jelentőségét azon érzeménynek, a melylyel e fölötté oly magasan, de merész ábrándjainak még se elérhetlen magasan álló hőly iránt viseltetett. Meleg hála és vakmerő szenvedélyes szerelem csatolák őt már hozzá, a kit a végtel nagyravágyó álmának betöltésére látszott rendelni. Elvesztve őt, mindent elvesztve hitt, a mit feltörő lelkével elérhetni remélt, a fényes jövő és üdvöletes perczek reményét, a dicsőséget egy szerelemben, mely büszke szívének minden igényeit kielégíthette. Ah, életét szerette volna keblébe lehelni e nőnek!...

Keblébe lehelni!... ajkait érinteni, egy forró csókkal szólitni őt vissza az életre!...

(Folytatjuk.)

plf, parajdi 200 plf, petki 700 plf, rugonfalvi 440 plf, siklódi 400 plf, súkói 200 plf, székely-keresztori 800 plf, szederjesi 50 plf, szent-ersé-bethi 533 ft 20 kr, szent-lászlói 193 plf 20 kr, szolokmai 150 plf, telefalvi 300 plf, uj-székel 400 plf wohldorf 50 plf

b) Az egyházi személyzet adomá-nyozása. Ezen egyházkerületbeli tiszteletes alyafiság elhatározván és megállítván közgyűlé-ség, hogy minden egyes ref. megyében a lei-kész és iskolamester, mostaniak és következők, minő mennyiséggel járhatnak évenként irt is-koláink felségelésére, s azt az 1856-ki egyházi közönséges s'ont zsinat által is megerősítettén, annál fogva az egyházi személyzet maga is az adományozók tisztes koszorujában áll: és pedig ad minden évben: az alyafalvi pap 6, az isko-lamester 3 pftot, — az alsó-boldogasszonyfalvi lévita 1 pftot, — az alsó-sófalvi pap 8, az isko-lamester 3 pftot, — a bethfalvi pap 1 pftot, isko-lamester 30 pft, — bikfalvi pap 2, isko-lamester 1 pftot, — bögyői pap 6, isko-lamester 3 pftot, — bözöli pap 4 pftot, isko-lamester 30 pftot, — csekefalvi pap 4, isko-lamester 1 pftot, — dályai pap 6, isko-lamester 3 pftot, — égei pap 3, isko-lamester 1 pftot, — etédi pap 8, isko-lamester 4 pftot, — farczádi pap 4, isko-lamester 2 pftot, — felső-boldogasszonyfalvi pap 4, isko-lamester 1 pftot, — bodgyai pap 3 pftot, isko-lamester 1 pft 30 krt, — fejer-egyházi pap 1 pftot, — felső-só alvi pap 8, isko-lamester 5 pftot, — fiatfalvi pap 3, isko-lamester 1 pftot, — héjas-falvi pap 2 pftot, — homoród-szentmártonfalvi pap 1 pftot, isko-lamester 30 pft, — homoród-szentpáli pap 20 pft, — kányádi pap 6, isko-lamester 2 pftot, — kecsesi pap 3, isko-lamester 1 pftot, — kis-galambfalvi pap 6, isko-lamester 3 pftot, — kis-sólymos pap 1 pftot, isko-lamester 30 pft, kúsmódi pap 2, isko-lamester 1 pftot, — kőrospataki pap 4 isko-lamester 2 pftot, — mitisfalvi pap 3, isko-lamester 1 pftot, — miklósfalvi lévita 40 pft, — mohai pap 6, isko-lamester 3 pftot, — musnai pap 6, isko-lamester 3 pftot, — magya-rsi lévita 1 pftot, — nagy-buni pap 2 pftot, — nagy-galambfalvi pap 6, isko-lamester 3 pftot, — nagy-sólymos pap 6, isko-lamester 3 pftot, — ó-falvi pap 1 pftot, isko-lamester 30 pft, — pa-rafalvi pap 2 isko-lamester 1 pftot, — parajdi pap 1 pftot, isko-lamester 1 pft 30 krt, — petki pap 8, isko-lamester 3 pftot, — rákosi (alsó) pap 4, isko-lamester 2 pftot rugonfalvi pap 4, isko-lamester 2 pftot — sándorfalvi pap 1, isko-lamester 1 pftot — siklódi pap 8, isko-lamester 4 pftot, — siményfalvi pap 1 pftot, — székely-ke-resztori pap 6, isko-lamester 3 pftot, — szederjesi pap 8, isko-lamester 1 pftot, — szentersébeti pap 6, isko-lamester 3 pftot, — szent-lászlói pap 3 pftot, isko-lamester 40 pft, — szolokmai pap 4, isko-lamester 1 pftot, — súkói pap 2 pftot, isko-lamester 30 pft, — telefalvi pap 3 pftot, isko-lamester 1 pft 30 pft, — ujszékel pap 3 pftot, isko-lamester 1 pftot, — wohldorf pap 1 pftot, isko-lamester 20 pft, — sárosipataki lévita 30 pft.

(Folytatjuk.)

Közlő Kiss Ferencz,
tanár és iskola-közigazgató.

KOLOZSVÁRI NAPLÓ

* Gróf Radezky, az elhunyt tábornagyért a gyászmeze a mult csütörtökön (f. hó 14-kén) az itteni piaczi nagy templomban nagy ünnepélyességgel tartott meg, s azon a katonai és polgári hatóságok, mint szintén nagy számu népség volt jelen. Gróf Radezky a milánói Villa-Realeban halt meg, 91 éves korában. Emlékére az 5-dik számu huszárezred örök idegi Radezky-ezred nevet viselend, s most az egész hadsereg tizenégy napig fogja gyászolni.

* Milano, jan. 8. Mint az „Oest. Ztg.”-nak írják, Radezky gróf tábornagy ünnepélyes temetése f. hó 14-re van kitűzve. A katonai menet a Villa-Realeból a székestemplomig fog vonulni, hol a gyászmeze, az összes polgári s katonai notabilitások jelenlétében, tartatni fog. Az itteni tisztikar minden nyilvános mulatságtól távol tartja magát. Főherczeg Fő-kormányzó Úr Ós. Fensége, mihelyt a tábornagy elhunytán értesült, tüstént a halottas-ágyhoz sietett, s a holttest előtt letérdelt, hogy a feledhetlen elhunytan lelki nyugalmáért imádkozzék. Már 26 ausztriai tábornok van itt öz-szegyülve, hogy az ünnepélyes temetésen jelen legyen. Külföldi államok tábornokai is várnak küldötteket. A holttest három napig marad közszemlére kitéve, a Villa-Reale-beni pompás disztyán. A székes-templom belseje s külseje a gyászünnepélyre nagyszerűen feldis-ziáltatik.

— Az orsz. gazdasági egylet. F. hó 10-kén tartotta az erd. gazd. egylet igazgató választmánya ez évi első gyűlését. E gyűlésen a legnevezetesebb tárgy volt a jövő évben Székely-Keresztúron rendezendő állatmutatás. Az 1857. évi kísérlet csakugyan oly kecsesgató reményekkel kínálkozott, hogy a választmány a nyilvánult közkívánságnak engedni, és a több felől megkívánt módosításokkal Sz.-Keresztúron 1858-ban is állatmutatást rendezni határozott.

Hogy egyletünk e kiállítási kísérlet ismét-lésére képes, leginkább azon körülménynek köszönhető, hogy a lefolyt 1857-ki tárlaton a

kiosztatlan díjak megmaradván, még b. Henter József ur a töle nyert 8 db. aranyinyi, valamint Ugron Gáspár ur a töle nyert 3 db. aranyinyi díjt az egyletnek e célra visszaajándékozták, mely nagylelkűségért a választmány az illetők-nek a köszönetet meg is szavazta.

Közkívánsat szerint tehát az egylet megbí-zásából mlgs Gyárfás Domokos ur elnöklété alatt egy bizottság f. 1858. év május 1—4 nap-jain állatmutatást fog rendezni, melyen követ-kező díjak lesznek nyerhetők:

1) a legjobb 4—6 éves nemesített székely kanczával 8 db. cs. kir. arany. 2) eredeti 4—9 éves székely kanczával 4 db. cs. k. a. 3) nemesített székely kancza (mén v. kancza) csikója, (az anya bemutatása mellett) 4 db. cs. k. arany. 4) eredeti székely kancza (mén v. kancza) csikója (az anya bemutatásával 2 db. cs. k. arany. 5) a legjobb tejelő tehén 3 db. cs. k. a. 6) a legjobb két éves bikával 2 db. cs. k. a. 7) a leg-jobb két éves tinóval 1 db. cs. k. a. 8) a legjobb fehér kossal 1 db. cs. kir. a. 9) a legjobb fehér juhval 1 db. cs. k. a. 10) a legjobb fekete kos-barányval fekete anyától 1 db. cs. k. a. 11) a legjobb anyabarányval 1 db. cs. k. a. 12) a leg-jobb fehér mangalica 2 éves kanra 2 db. cs. k. arany. 13) a legjobb fehér mangalica 2 éves kocsára 2 darab cs. kir. arany.

E program megállításon kívül még a vá-lasztmány a bécsi cs. k. gazdasági társulat fel-szólítására a f. évi január 27-kén Bécsben tar-tandó gazdasági közgyűlésre báró Jósika Sá-muel ő nmúlt nevezte ki képviselőjének.

Mint új részvényesek jelentették magokat e gyűlésen b. Gamerra Gusztáv, Ugron Lázár, Ugron János, Máté Lajos és Török Ferencz urak.

* A mult csütörtökön, f. hó 14-dikén tartott meg a redout-teremben az első álarc-zos bál, mely kevéssé vala látogatott, s töb-bek közt, a vídamság szelleme se álarc alatt, se a maga őszinte „maskarájában” nem mutat-kozott. Nő de az első bál mindig ilyen kevéssé élénk szokott lenni.

— Lapunk 2-dik számában a tordai real-irányú iskola részére tett ajánlatok, a mint utó-lagosan értesültünk, nem pengő, hanem váltó pénzben értendők.

* Egy károlyfejevári magánlevél a következő, csodás, mondhatni hihetetlen tény-ről tudósít. Fejérvárra ugyanis egy férfiú, egy volt honvéd érkezett, a ki 1849 óta, azon percz-től fogva, hogy a dévai vár falai légerőpített-tek, annak pinceszobáiba szorulva, ugyszól-va eltemetve élt ott egész mostanig. Bort és ételt szert (mint a S. Bote irja kétszerült (Zwieback)) kapott ottan lerakva, s így tartá fenn életét, míg más két társa, a kik hasonló sorsban részesültek, meghaltak. Vétlenül si-került most az eleven-eltemetett, a kinek tíz év alatt hosszú ősz szakállá nőtt, szálamor-méltó állapotban felalálni. A szerencsétlen, mint írják, megvakult, s Bécsbe kívánczik.

* Az Allg. Ztg. párisi levelezője írja, hogy Párisban egy magyar úgynök nagyszerű üzletet állít, mely kizárólag magyar termé-nyek bevitelével fog foglalkozni. Magyar bo-rokból már egy jelentékeny szállítmány érke-zett Bercybe. E kísérlet nem első már Párisban.

* Rachel, a tragoediának föllevenítője Franciaországban, kit dicsősége delpontján kényszerített a sors lelépni oly ragyogó pályá-járól, január 5-kén este 6 órakor kimúlt.

* N. Szechenbi 31. dec. 30-káról írják: Egy székesegyház építése már rég érzett szükség volt a nagyszabedű görög-nem-egyesült hitsor-sokora névre, azonban egy ily nagy vállalat-hoz az erők mindeddig hiányoztak. Ó cs. kir. Apostoli Felsége közelebb e templom építésére s e célból az egész birodalomban pénzügyit-tek megkezdésére legkegyelmesebben engedélyt adni, s e vállalatot nagylelkűleg 1000 darab aranyval gyámolítani méltóztatott. E legfel-sőbb kegy a g. n. e. hitsorsosoknál a legörven-deteseb benyomást és a legmelegebb háta érte-tét ébresztendi.

* A „Religio” a következő gyászhi-rt közli: „Nagyméltóságú s főtisztelendő Há-m János, szathmári megyés-püspök, szent-jóbbi apát, cs. k. valóságos b. titkos tanácsos, a pél-dás életű, ernyedetlen buzgalmu s szent álazatosságu főpap, 1857. dec. 30-kán éjfélt után fél egyre tudósulhuzás következtében áldozatán életének 77. püspökségének 30-dik évében az Urban elszenderült. A pásztorok pásztor, az Ur Jézus Krisztus, adja meg e hiv. szolgáljának az örök élet koronáját.”

* A magyar akademia jan. 4-ki ülésé-ben Csengery Antal l. t. a szöszéken dr. Hen-szelmann Imre hazánkának a klassikai és kö-zépkori építkezési rendszerére vonatkozó fölfe-dezéseit ismertette Lenoir francia tudósna k e tárgyra vonatkozó hivatalos jelentése nyomán. Lenoir ajánlja Henszelmann e tárgyra vonatko-zó, s 3 negyedrélt kötetet tevő munkáját a fran-czia miniszteriumnak kiadásul.

* Nyolcz arany pályadíj. A Religio szerkesztője dr. Zalka költőinket felszólítja, hogy az erendend bün nélkül fogantatott Szűz Mária tisztelére egyházi éneket készítsenek. A versmérték: nyolcz soros versszak, nyolcz és hét szótágos versek, trocheus, terjedelme öt vagy hat versszak. Beküldés határideje febr. 28-dika. Pályadíj 8 arany.

* A tiz krajczáros papirpénzt bezáró-lag ez évi február elsőjéig még minden pénz-

tárnál elfogadják; febr. 1-sőjétől május 1-jéig ezen pénzec beváltása egyedül a m. pénzügyi-miniszternek különös engedelmé mellett válta-tik be, azon innen egyáltalában nem. Szolgál-jon tudásul!

* Az „Első magyar általános biz-tosító társulat” ügyében pesti lapok írják, hogy a 20%-től befizetések oly buzgósággal teljesítettek, hogy az alakulathoz alapszabá-lyilag megkívántató egy harmadrésze a törzs-tőkének már „fölsően is” fedezve van, s így mindazok örömére, kik e vállalat létrejövete-lét ohajjták, elmondhatni: hogy az első m. á. b. társaság tetteleg megalakult.

* A „Csád könyve” szerkesztői Gre-guss Ágost és Hunfalvi J. urak jelentik, hogy az általuk három évig folytatott vállalatot köz-bejött akadályok miatt ez évben nem folytathat-ják. A kik a negyedik évfolyamra is előfizettek, pénzeiket visszakapják.

* Temesváron b. Wolf Anna elnöklété alatt „Mária-nőgyelet” című jótékony társulat lépett életbe.

* Gross Frigyes, N.-Várad kitűnő főor-vosa, az ottani szegény vakok-intézetének ala-pítója január 2-kán, szív-gutautéshben hirtelen meghalt.

* A korneuburgi marha táp- és gyógy-szer a cs. k. állatgyógyász intézet igazgatósága által megpróbalatván, a vizsgálat kedvezőtlen-nül ütött ki. A hirhettelt por nem bizonyult egyebnek, mint üzérkedési czikknek be, a mi-ről a m. belügyminiszterium a gazdasági egy-leteket 12,241 szám alatt értesíté is, hogy ezek által a marhatartó gazdák hasztalan ki-adásoktól megóvassanak. — E por lapjainkban is hirdettetett a tulajdonos által, de a szerkesztőség soha se vállalt felelősséget hirdetések tar-talmáért, melyek nem is ide, hanem egyene-sen a kiadó-hivatalba küldetnek be.

Nemzeti színház. (pd.) Január 12-dikén: „Béldi Pál.” Teleky-féle pályadíjt nyert, ere-deti dráma, 5 felv. irta Szigligeti. — Jan. 13. „Egy ur, egy aszonyság” vigj. 1 felv. irták Xaveri és Duvert és Luazanne. Ezt követte: „Angolosan,” vigj. 2 felv. irta Gröuer. — Szigeti József, mint vendég a pesti nemzeti színházról, mind a három darabban föllépett. Béldi Pálja kissé hidegen hagyta a közönséget. E szerep éppen nem is hálados szerep; mert e hős jellege a szerző által meglehetősen halvány színekkel és tövésztett felfogással van festve. Határozatlan, kis hitű, kevéssé hős, sőt néhol férfiatlan. Szigeti az igazi színművész felfogá-sával játszott, a ki a jellemet úgy adja vissza, mint azt a szerző nyújtá. Ezért, hatást nem ke-resve, nem hathatott. Annál nagyobb és álta-lános tetszést aratott azonban mint Ippel-berger Salamon az utolsó vigjátékban. Itt már elemében volt, s a szebeni nagykerekedő és bankár remekül megteremtett jellemével, színművészi tehetségének igazi jellemét is bemu-tatta. A közönség el volt ragadtatva és zajos taposkba tört ki, s kihívásokkal nyílvánitá tet-szését.

K Ü L F Ö L D.

Anglia. — Panmure, hadügyimi-niszter ki fogna lépni a kabinethól, utód-jául Sydney Herbertet említi, a ki Palmerston lord politikájának vitéz védője lenne a felsőházban. Hirszerint Russell is miniszteri sátorához jutna ismét, és pe-dig az indiai állam titkársághoz, mely e perczben talán az összes miniszteri állá-sok közt, az elnöki után, a legfontosabb. A kormány különben készen lenne a maga tervével az indiai kormányzás átalakításá-ra nézve, s e terv szerint rendkívül na-gyon szélesbednék a kormány hatalomköré. A „Daily News” erőlyesen kikel az új terv ellen, mely által oly hatalom állítatnék fel, melyre a parlamentnek nem lenne be-folyása; általában a korona hatalmának ve-szélyes növelését látja ebben.

Sir Colin Campbell-nek novemb. 18-kán egy nevezetes rendeletet jelent meg. E szerint azon sipahik, kik ezredők fellá-zadásakor szabadságon voltak, ha tüstént valamely katonai állomáson jelentkeztek, hazabocsátatnak, s elbocsátásuk ide-jéig szoldjokat is kikapják.

A kalkuttai törvényhozó tanács egy törvényjavaslattal foglalkozik, melá az ottani kormányt felhatalmazza, hogy a bünös sipahikat megbélyegezhesse, és pe-dig lázadás miatt M (mutiny) betűvel, szö-késért D (desertion) betűvel, mely utóbbi bélyeg a brit hadseregben is divatos.

A „Globe” valólanoknak mondja a Redcliff lord, leköszönéséről szárnya-ló híreket. Soma ő, nem káka. Annai bi-zonyos, hogy a kormány ohajtán az ő visszalépését, de az angol közönség nagy része csak akkor fogja azt elhinni, ha az

örög lord maga nyílvánította ebbeli szándé-kát. A befolyásos diplomata állása emlé-keztet ama régi adomára Sheridan irlandi emberéről, a kinek ura egy reggel kijel-enté: „Az nem megy többé Paddy; gaz-daságom tönkre megy, ha tovább is együtt maradunk; el kell válnunk!” „Tehát mikor megy el uraságod?” kérde az urát Paddy.

Az indiai lázadás csupán katonai volt-e, vagy a nép is részt vett abban? E kérdés fölött jelenleg négy vélemény fek-szik a brit kormány előtt. Mind a négy vé-lemény a mellett van, hogy katonai lázadás volt. Az első Edwards tábornoktól, a keletind társaság egyik legderekabb tiszt-jétől van. A másik sir John Lawrence-től, a kit az ellenség is kéaytelen India jótévőjének ismerni el. Ezen vélemények szerint a nép nem csak részt nem vett a lázadásban, sőt bosszussággal tekintette a sipahik előre elbizottságát, a kik a római császárság praetorianusait akarták játszani. „Alig vették be az angolok Delhit, — ug-ymond L. — s a körül-fekvő megyék lako-sai békésen visszatértek, örvendvén, hogy megint brit védelem alatt állanak, és siet-tek a hátralévő adót befizetni.”

Franciaország. — Párisban a nap eseménye a „Spectateur” czikke, Guizott által írva, ki azt akarjasejteni, hogy Franciaország az európai hatalmak sorá-ból ki van zárva, mert neki nincsen legitim uralkodása. E czikk szerint a mult év kö-zepe táján valóban lön bizonyos jegyző-könyv szerkesztve a londoni és bécsi kormányok között, a melyben egymás segélyére kötelezik magokat, sőt azt is ki-jelentették, hogy egymás nélkül semmit se fognak tenni. Poroszország szintén késznek nyilatkozott felszólítás folytán a csatlakozásra, ha Oroszország is azt teszi, s ez okból rendezte a porosz király a wei-mári összejövetelt; de Oroszország egyelőre nem akart még ezen spectateuri szövetséghez állani. Maradt tehát a szövetség egyedül Anglia és Ausztria közt. A kormányközönlönyök mérgeosen neki rohan-nak a „Spectateur”-nek s előadását szöfi beszédnek, hazugságnak kiáltják. A „Pa-trie” tovább menve, a szóban álló jegyző-könyv létezését is tagadja.

Bourqueney h. dec. 31-dikén bucsu-látogatásokat tett; ő Párist néhány nap mulva elhagyja, Bécsbe visszatérendő. Az orosz követ dec. 30-dikán nagy ebédet adott gróf Walewszkinék, melyre Bur-queney báró is meg volt hívva, de egy kül-diplomata se.

A „Const.” és „Patrie” az újév alkal-mából vezércikkeket hoznak, újra előso-rólva azon jótéteményeket, melyek Lajos Napoleon kormányából Franciaországra, sőt Európára háramlanak. A „Patrie” cik-kének vége annyiban jelentős, mennyiben arra emlékeztet, mikép L. Napoleon a maga alkotmányában mondó, hogy az semmi esetre se zárja ki a javításokat.

A besszarabiai határszabályzó ér-tekeztet kicserélte az kölcsönös erősítvé-nyeket.

Törökország. — A moldovai divánnak utolsó jan. 2-diki üléséről írják, miképp az köszönetet szavazott a nagyhatal-maknak, továbbá az egyházi javak igazga-tásának világiatisát kimondta, és elismer-te a katolikus papoknak a kincstár általi fizettetésének elvét, végre pedig eleget tett a parasztok kívánatainak, azon urimunka eltörlése által, mely még utolsó maradvá-nya volt azon szolgaságnak, mely Oláh-or-szágbán 1746-ban és Moldovában 1749-ben lön eltörlöve. Mindez azonban még csupán íge, — de mikor fog testét változni az íge? Erre nézve csak lassan a testtel!

A görög zsinat, mint Stambulból ír-ják, tiltakozik a török kormánynak azon ki-sérlete ellen, miszerint ez utóbbi a görög egyháznak szőnyegen levő újarendezési ügyében, mintegy politikai főpapságot kö-vetelve magának, szeretne minél nagyobb mértékű egyenes befolyást nyerni. Egyéb-iránt most még csak arról van szó Stambul-ban, miképp történjék azon bizottmány vá-lasztása, melynek feladata leendő a görög egyház új alkotmányának javaslatát elké-szíteni. A porta úgy akarja, hogy a zsinat

válaszszon husz tagot, s azokból aztán majd tizet fog a porta kitűzni, kik a kérdéses bizottságot alakítani fogják. A zsinat ezen követelés, mint a hat-humajummal is ellenkező ellen tiltakozik, megmutatva a portának: hogy a mihez valakinek köze nincs, igazsága sincs.

Oroszország. — Az orosz császárnak minapi leirata a rabjobbágyság felszabadítását, vagy legalább enyhítését illetőleg, csupán a hajdani Lengyelország részére, Lithvániára szólott. Legújában a pétervári kormányzáság nemességéhez is hasonló leiratot bocsátott a csár, miután ezen kormányzáság nemessége is kezdeményezte a kormány előtt a jobbágyság felszabadításának ügyét.

Az orosz csár feladta levélét s konczát se fogja elfelejtetni, mint a következő eset mutatja. Dec. 20-án az orosz nemesség, Mihály nherczeg menyegzőjének utólagos megünnepléséül nagy bál adatott Sz. Pétervárott, melyre a csári család tagjai is megjelentek. Más nap a nemesség küldöttsége jelent meg a nherczegnél s a csárnál, megköszönni nekik szíves megjelenésüket. A csár ez alkalommal a parasztok felszabadítására nézve így nyilatkozott: „Urak, szóljunk most komolyabb dolgokról. Ropant horderejű ügy várja most munkássá-

gunkat. Bizom belátásukban, okosságukban, mindenekelőtt pedig hazafiságukban.

Németország. — A münsteri, bil-desheimi és paderborni püspökök az összes német egyházfőkhez iratokat intéztek, melyekben a katholik. egység központjától elszakadt keleti egyházaknak a kathol. kereszténység fejével ismét egyesülése végett egy egyet alakításra hívják fel. E cél elérésére eszközökül általános ima-egyletek alakítását, és egy folyóiratnak a keleti és nyugati egyház közti eltérések megvitatása végett leendő alapítását hoznak javaslatba.

A porosz királynak jan. 6-kán kelt s a porosz herczeghez intézett kabinet-rendelete felkéri és megbizza a herczeget, hogy a f. hó 24-ike leteltével a teljes helyetteséget ismét 3 óra vegye át. A herczegnek az államminiszteriumhoz intézett irata rendeli, hogy a helyetteség további tartamára nézve okt. 24-kén kiadott rendelethez kell ragaszkodni. A herczeg az összes hazával együtt könyörög a király mentül előbbi tökéletes felgyógyulásaért.

UJ POSTA.

Havelock tábornoknak, a Cronwell korára emlékeztető vitéz és ájtatos hősnek,

halála a legleverőbb hír mindazon tudósítások között, a melyek az újabb időben vértől hatottak az angol kedélyre; sok derék férfi szállt sirba — úgy mond a „Times“ a lázadás kitörése óta. Fényesebb nevet egy se hagyott, mint Havelock, a ki csak néhány nappal élte túl Lucknó föltmentését. Nov. 19-kén szállították el onnan a nőket és gyermekeket, s egy hétre már nem volt. Nem élhetett addig se, míg meghallhatá, hogy jutalmazta a nemzet szolgálatait. Sajnos halála mutatja, mennyire igazuk volt azoknak, a kik azt fejtegették, hogy a neki megajánlott évdíj fia örökölje.

A legújabb tengerentuli posta, mely jan. 10-kén közöltetett Londonban, így hangzik: „Bombay, dec. 18-kán: Az angolok elhagyták Luknót. Outram tbnok Allumbaghot megszállva tartja. Sir Colin Campbellt győzelemkoszorúzza családában a gwaliori contingens ellen, Wilson dandárvezér elesett. Gorak (?) kénytelen volt az oudeilázadók előtt 150 angol földnyire Lucknótól délfele hátrálni. A 34-dik és 76-dik bengal ezred parancsot kapott Chinába indulni. Két ezred fellázadt. Két holkár ezred lefegyvereztetett. 1000 emberből álló lovassapat dec. 17-kén Bombayba érkezett.

Reshid pasa halála a török lakosság között mély benyomást idézett elő: a gyász általános. A jóakaratu szultán vadadásban levő birodalmának bölcs és erélyes főkörmányosát — vesztette el benne. A nagyvezirt éppen más napra érte a gutatús azon ebéd után, melyen a francia követvel együtt volt, a mi a babonás muzulmánoknak sok csevegésre nyújt alkalmat. Az „O. P.“-nak Stambulból jan. 11-ől már is távirják, hogy a szultán nagyvezirre Ali pasát, — külügyminiszterre Fuad pasát, a tansima elnökővé Kehresli-Mehemet pasát nevezte ki.

Turinban jan. 5-kén éjjel az Alfieri színház földig leégett. — Savoyában dec. 28-kán erős földrázkodást éreztek.

Berlinből jan. 11-ről írják: „Vilisen tábornok bizott meg azzal, hogy a porosz seregét Radetzky gróf temetésén képviselje. Mellette még Walther ezredes és Borché őrnagy, mindketten a „Ferencz császár“ ezredből, hasonló küldöttséggel Bécsbe utaztak.

Bécsi börze. — Január 12-dikén. Erdélyi urbéri papir 77 $\frac{3}{4}$. Magyar urbéri papir 78 $\frac{3}{4}$. Nemzeti kölcsön 84 $\frac{1}{2}$. Arany 7 $\frac{1}{2}$. (darabja 4 frt 49 $\frac{1}{2}$ kr.) Ezüst 4 $\frac{3}{4}$.

Felelős a szerkesztésért BERDE ÁRON.

Urbérkárptólási tőke-utalványozás.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján novemb. 21-ről 1857. Gál Sándor- és Lászlónak pánczélscehi birtoka után 133 ft $\frac{1}{4}$ kr. — Hollaki Ignácznak s nővéreinek pánczélscehi s fel-egregyi birtoka után 1150 ft 21 $\frac{1}{4}$ kr. — Siményfalvi Miklósnak magyar-peterdi és mikesi birtoka után 592 ft 31 $\frac{1}{4}$ kr. — Gál György-

nek szász-fülpösi és sz.-andrási birtoka után 517 ft 30 kr. — Gál György, József, Ninának, Fekete Ferencz és Pataki Dánielnek dedrádi birtoka után 333 ft 30 kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók 1858 mart. 1-éig. Targyalási nap máj. 12-ke d. e. 9-kor.

A károlyfejérvári cs. k. megyei törvényszék utján dec. 28-ról b. Kemény Ferencz ö nmigá-

nak istván-házai birtoka után 3762 ft 9 $\frac{3}{4}$ kr. — Szentes Dávidnak szentes-orosi jósága után 1524 ft 18 $\frac{3}{4}$ kr. — Szigeti Józsefnek oláh-péterlaki birtoka után 385 ft 26 $\frac{1}{4}$ kr. — Zeyk Lászlónak orosi birtoka után 1074 ft 48 $\frac{3}{4}$ kr. urb. kárp. és jár. utalványoztatik. A követelések beadandók 1858 mart. 4-ig. Targyalási nap f. é. maj 7 d. e. 9-kor.

A kolozsvári cs. k. megyei törvényszék utján

nov. hó 21 ről 1857. Zombori Andrásné Kabos Susánna galponyai. — b. Horváth János altábornagy kaptori és szász-szentjábaki — s b. Horváth Lázár sz. jábaki birtoka után az előbb említettnek 8823 fts 22 $\frac{3}{4}$ kr. a másodiknak 7343 ft 8 $\frac{3}{4}$ kr. a harmadiknak 5626 ft 36 $\frac{3}{4}$ kr. urb. kárp. tőke és járuléka utalványoztatik. A követelések beadandók idei mart. 1-ig Targyalási nap máj. 7-ke d. e. 9 órakor.

(132)
80/1858.

(2—3)

Hirdetmény.

A dézsi cs. kir. megyei törvényszék által ezennel közhírré tétetik, hogy a mai napi határozatnál fogva Botsanti Kristóf dézsi kereskedőnek akárholott találtató özves ingó, valamint mindazon koronaországokban, melyekre az 1853

beli julius 18-ki csöd-rendeletnek hatása van, fekvő ingatlan javaira nézve a csöd megnyitása megengedtetik. — Tömeg-ügyvédül dézsi ügyvéd Fodor Antal, ennek helyetteséül dézsi ügyvéd Vékony Ferencz nevezettek ki. — Felszólittatnak erre nézve mindazok, kiknek a csöd alá esett vagyonokhoz akárminő követelések lenné, magokat legtovább folyó 1858-dik év martius 15-ig mintá szerénti panasz által bejelenteni, el-

len esetben nem tekintve az olyaknak netalan illethető előny vagy zálogjogait, a csöd tárgyalásától kirekesztendők, és minden a csödtömeg irányában lehető követeléseikre nézve vesztendők lesznek. — Az időközbeni vagyonkezelés ügyvéd Fodor Antalra bízatik. Egyszersmind ezen vagyonkezelő további megfigyelésére, vagy egy másnak, ugy a választmányi tagok megválasztására határnapul folyó év februarius 25-dik reg-

gel 9 órája tüzetik ki, melyre a hitelezők azon hozzáadással idéztetnek, hogyha a vagyonkezelő és választmányi tagok megválasztására nézve határozólag nem nyilatkoznak, vagy ha az erre kiűzött határnapon meg nem jelennek, a tömeg-gondnok és választmányi tagok hivatali uton fognak kirendeltetni.

A cs. k. megyei törvényszék üléséből Dézsen, január 7-én, 1858. M. Ch. h. a.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(333)

(2—3)

Eladó birtok.

Alólírtnak Székely-Udvarhely és Köhalm központján fekvő peteki birtoka, mely jó épületekkel, gyümölcs és veteményes kertekkel ellátott 9 hold 1346 □ öl belsőből, korcsma-épülettel, 51 hold 362 □ öl kaszáló, 179 hold 600 □ öl szántóból, és a közhelyekből 88 hold 1000 □ öl illetőségéből áll; korcsma- és jogával, melynek hasznabére a földadót fedezi, eladó. Árának egy részében urbéri papírok is elfogadtatnak. Jutányos ára, és a fizetés kedvező feltételei felől bővebben értekezhetni bérmentes levelekben vagy személyesen Kolozsvárt t. Rucs-

ka János ügyvéddel, M. Vásárhelyt t. Dobolyi Sándorral, és Udvarhely tulajdonos P. Horváth Dániellel.

(335)

(1—4)

Jószág-eladás.

Gróf Péjácsevics Márknő született gr. Bethlen Hermína sz. cseli, borsai. springi, szász-zalaknai, szt annai és n.-paczali jószágai hozzátartozó részeikkel együtt, szabad kézből eladók. Értekezni lehet az alólírtnál Borsán, utó-posta Válaszút. Keményfi József, jószágigazgató.

(39)

Cs. k. kiválts.

Anatherin - szájvíz.

POPP G. J.

gyakorlati fogorvostól Bécsben, a várbán Goldschmied-utca 604 szám alatt.

E szájvíz hasznossága mellett 1000-nél több bizonyítvány szól a legjelesb tekintélyektől, valamint a naponként emelkedő fogyasztás is, mely a birodalomban szinte 200 rakárt tett szükségessé, azt bizonyítja, hogy e szernél, a száj minden betegségeiben, jobb nincs.

Minden üvegecskének hasonló alakja van, mint az itt álló kicsinyített rajzolat, és saját pecséttemmel van ellátva. Minden rakárt köteles egy üveg szájvizet csak 1 f. 20 pkrón árulni.

Kapható e szájvíz

Kolozsvártt Wolff J. gyógyszerész, Beszterczén Dietrich Sámuel, Brassóban Kinn és Klokner, Fejérvártt C. M. Megay, N. Szebenben Zührer és A. Popp, Segesvártt J. B. Misselbacher, M. Vásárhelyt J. D. Fogarassy, Szász-Régenben Dietrich és Wachmer, Szászvároson J. F. Leonhard, Tordán Wolff Gábor uraknál.

Bizonyítvány.

Felhíva érzem magam a Popp, bécsi fogorvos úrtól fellelt Anatherin szájvizet mindenki-nek ajánlani, a ki foghus-vérzésben szenved vagy rossz fogai vannak, minthogy magam is használtam s valóban a legjobb hatását tapasztaltam. — Znaim, jun. 1854.

Walter János s. k. polgár Znaimban.

(309)

(5—5)

Krombolz orvostudor

GYOMOR-LIKÓRE

(Krombolziana)

E likör a legújabb vegytani vizsgálatok nyomán gyógyszerjü virágokból, gyökerekből és füvekből lepárolt szeszes folyadék; feltalálta a gyógytudományra nézve korán letűnt első nagyságu csillag, aprágai orvosi klinika tanára és elsőorvos, Krombolz Gyula orvostudor. Ez oly szerencsés össze elegyített vegyületgyógyerejü növényekből készül, és különösen az emésztő szervekre igen jó hatása, ajánlható pedig üdvös kísérőnek vadászaton, hegységi kirándulásokon és uton, és mint gyomormelegítő igen jótékonyan foly bé az egészségre. Egy üveg ára 30 kr. p. p két üveg bepakolása ára 10 kr. p. p.

Kolozsvártt kapható KOZAK EDUARD „Katona“ című fűszerkereskedésében.

STEIN JÁNOS Kolozsvártt és WITTICH JÓZSEF M. Vásárhelyt, a nagyérdemű t. cz. olvasó közönségnek ajánlják

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAIKAT

a melyekben a magyar, német és francia szépirodalom ugy régibb mint legújabb termékei találhatók, még pedig nem csak helybeli hanem vidéki olvasók számára is.

Kölcsönkönyvtári szabályok és a könyvek névsora nyomtatásban 20 pengő kron kapható. (286) (7—7)

Nyomatott az ev. ref. főtanoda nyomdájában.